

Vaktaalrubriek

Is daar 'n behoefte aan nuwe Afrikaanse chemieterme?

Ek vertrou dat die leser van hierdie tydskrif met oorgawe bevestigend op bostaande vraag sal antwoord. Dit geld beslis nie net vir chemie nie, maar vir alle vakgebiede in die natuurwetenskappe, ingenieurswese en tegnologie. Op al hierdie terreine vind gedurig nuwe ontwikkelings plaas. Saam daarmee word nuwe terme deurlopend benodig en derhalwe geskep.

Hou die Afrikaanse taalgemeenskap tred met hierdie ontwikkelings in terminologie, of is ons te besig om aan ander eise van die tyd te probeer voldoen wat "belangriker" geag word? Indien Afrikaanssprekendes glo in die waarde van hul taal ten opsigte van die ontwikkeling en bemagtiging van sy sprekers, asook die rol van Afrikaans as volwaardige wetenskaps- en besigheidstaal, doen hulle moeite om die taal en sy terminologie lewenskragtig en eietyds te hou?

Wat chemieterme betref, het die *Nuwe Chemiewoordeboek* het in 1991 verskyn. In 1995 het die Afdeling Chemiese Wetenskappe van die Suid-Afrikaanse Akademie vir Wetenskap en Kuns 'n forum geskep vir die bespreking van nuwe terme in die chemiese wetenskappe (*S.Afr. Tydskr. Natuurwet. Tegnol.* 14, 92). Vir 'n paar jaar daarna het 'n heel lewendige gesprek via hierdie rubriek plaasgevind, maar daarna doodgeloop.

Ontwikkelings op die vakgebied het sekerlik nie opgehou nie. Die tyd het aangebreek om weer bestek op te neem van nuwe Afrikaanse chemieterme wat sedertdien ontstaan het en van pasgeskepte terme in internasionale tale wat Afrikaanse

ekwivalente benodig.

Op grond van sy trotse geskiedenis op die gebied van taalontwikkeling en terminologiewerk tree die S.A. Akademie graag as fasiliteerder op dié gebied op. Daar is tans verskeie terminologie- en woordeboekprojekte binne Akademiegeledere en by verskeie ander instansies aan die gang. Lesers word opnuut genooi om navrae en voorstelle t.o.v. nuwe terme aan die Akademiekantoor (akademie@mweb.co.za) of die skrywer (vzdevill@aec.co.za) te rig. Dit hoef nie tot chemieterme beperk te wees nie en kan uit enige terrein binne die breë natuurwetenskappe en tegnologie afkomstig wees. Hierdie insette sal dan na kundige persone en instansies verwys word vir oorweging, termontwikkeling (indien nodig), standaardisering, en opname in vakwoordeboeke en die Nasionale Termbank wat deur die Terminologie-afdeling van die Nasionale Taaldiens gehou word. Lesers sal deur middel van hierdie rubriek terugvoer ontvang.

Van Zyl de Villiers
Divisie Kerntegnologie
NECSA
Posbus 582
Pretoria
0001